

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ	Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia
1.2. Facultatea	TEOLOGIE ORTODOXĂ
1.3. Departamentul	Artă religioasă
1.4. Domeniul de studii	Cinematografie și media
1.5. Ciclu de studii	Licență (2023-2026)
1.6 Programul de studii/ Calificarea	Cinematografie, fotografie și media (Comunicare audiovizuală, scenaristică, publicitate media, filmologie) (COR 265409); Producător audiovideo (COR: 265430); Editor coordonator programe TV (COR: 265431)

2. Date despre disciplină

2.1. Denumire	TEORIA FILMULUI 1			2.2. Cod	CMF 103
2.3. Titularul activității de curs	Dulgheru Elena				
2.4. Titularul activității de seminar	Dulgheru Elena				
2.5. An de studiu	I	2.6. Semestrul	I	2.7. Tip evaluare: Examen	E
				2.8. Regimul disciplinei	OBLIGATORIE

3. Timpul total estimat

3.1. Număr ore pe săptămână	2	din care: 3.2. curs	1	3.3. seminar/laborator	1
3.4. Total ore din planul de învăț. (în Sem. I)	2 x 14 săpt. = 28	din care: 3.5. curs	14	3.6. seminar/laborator	14
Distribuția fondului de timp de studiu individual					
• Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					15
• Documentare suplimentară în bibliotecă/videotecă/fonduri audio-multimedia, pe platformele electronice de specialitate					15
• Pregătire seminare/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					15
• Tutorat					1
• Examinări					1
• Alte activități (exersări practice)					
Total activ. individual					47

3.7 Total ore studiu individual	47
3.8 Total ore din planul de învățământ	28
3.9 Total ore pe semestru	75
3.10 Numărul de credite	3

4. Precondiții (în cazul în care este cazul)

4.1. de curriculum	- cunoașterea cel puțin la nivel mediu a uneia sau, de preferat, a două limbi de circulație internațională - o cultură cinematografică de nivel cel puțin mediu este binevenită - cultură filosofică la nivel de liceu
4.2. de competențe	- <i>cultură generală umanistă, în special în istoria literaturii și a artelor plastice</i> - <i>cunoștințele de istoria culturii și a civilizației sunt binevenite</i>

5. Condiții (în cazul în care este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	- Sală cu tablă, laptop, videoproiector și boxe. Participare la curs - videotecă, sală de proiectie
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	- Sală cu tablă, laptop, videoproiector și boxe. Participare activă - videotecă, sală de proiectie

6. Competențe specifice acumulate

Competențe	C1. Cunoașterea și înțelegerea genezei și evoluției limbajului cinematografic și a principalelor teorii ale
------------	---

profesionale	filmului, cu exponenții lor și cu filmele și curente reprezentative pentru respectivele teorii. C2. Identificarea rolului elementelor limbajului audiovizual în configurarea genurilor și stilurilor cinematografice și în definirea mesajului unui film. C3. Analizarea opțiunilor stilistice și de gen ale unui film dintr-o varietate de perspective.
Competențe transversale	CT.1. Culegere de informații și metode din diverse medii și școli de film, adaptându-le și aplicându-le propriilor cerințe profesionale; CT.2. Dezvoltarea capacității de cuprindere culturală și de analiză critică, folosind materialele de studiu și cadrele conceptuale predate; CT.3. Capacitatea de surprindere a sensurilor și a detaliilor unui film și a unei secvențe de film; CT.4. Dobândirea unui stil de învățare și de lucru independent (în pregătirea și prezentarea temelor de seminar, în efectuarea de cercetări independente, în autoevaluarea propriilor performanțe).

7. Obiectivele disciplinei (în funcție de grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	Cursul oferă studenților o privire de ansamblu asupra istoriei teoriilor filmului și un instrumentar metodologic și conceptual de analiză și înțelegere profesionistă a filmului. Scopul cursului este de a oferi cunoștințele de teoria filmului și practicile analitice aferente acestora, pentru a înarma studentul cu arsenalul teoretic și metodologic necesar unei corecte înțelegeri și capacități de a comenta profesional orice gen de film comercial, publicitar, experimental sau de artă. Informațiile primite vor permite înțelegerea principalelor concepte de teoria filmului, a principalilor reprezentanți și direcții, determinarea semnificației lor pentru cultura contemporană, dezvoltarea abilității de analiză independentă a unei opere filmice. - Cursul pregătește studenții pentru a activa în cele mai diverse sfere ale artei, presei și industriei audiovizuale: a jurnalismului cultural-cinematografic, al industriei și managementului festivalier, al producției cinematografice, precum și în sfera educației cultural-cinematografice formale și informale, la nivel de învățământ preuniversitar și universitar. - Cursul propune mai multe unghiuri de abordare a teoriei filmului, pornind de la texte clasice.
7.2 Obiective specifice	- Dezvoltarea competențelor necesare cunoașterii și înțelegerii principalelor curente, genuri, stiluri și tendințe cinematografice mondiale și înțelegerea interferenței acestora cu alte arte, industrii și practici culturale; - Dezvoltarea abilităților de observație și comunicare; - Aptitudinea de surprindere a mesajului de ansamblu, contextului istoric, cultural și ideologic al fluxului audiovizual; - Dezvoltarea capacității de lectură critică, analiză și exploatare a unor texte și surse audiovizuale primare și secundare; - Înțelegerea interacțiunii dintre istoria și teoria filmului, istoria ideilor, filosofie și istoria culturii.

8. Conținuturi

8.1.Curs (sem. I)	Metode de predare	Nr. ore.
1. În căutarea „esenței” specificului cinematografului, ca artă în curs de formare. Pionierii Ricciotto Canudo, Louis Delluc, Hans Richter, Germaine Dullac, Léon Moussinac. Primele concepte definitorii, manifestele și alte scrieri care le-au impus. "Manifestul celor șapte arte" și "fotogenia" (Canudo); "ritm sau moarte" (Moussinac); "cinematograful integral" (Germaine Dullac). Suprarealismul, dadaismul, cubismul, futurismul și alte mișcări ale avangărzii, care au contribuit la cristalizarea esteticii noii arte. Entuziasmul, mistica și utopismul primilor teoreticieni.	Prelegere, cu eventuale ilustrații și scurte vizionări de fragmente de film reprezentative.	3 ore
2. De la observațiile teoretice ale avangardei la legile montajului. Dziga Vertov și Lev Kuleșov. Primele teorii consistente : "Kinoki" din jurul lui Vertov, manifestele acestuia. Conceptul "kinoglaz" (cine-ochiul). "Regizorul-inginer" (Kuleșov)	Prelegere, cu eventuale ilustrații și scurte vizionări de fragmente de film reprezentative.	3 ore
3. Sistematizatorii Balazs și Vsevolod Pudovkin. Rudolf Arnheim ("teoreticianul fără mâini"). Concepte-cheie: "Foarfecele creator" (Balazs). "Montajul apriori" (Kuleșov, Pudovkin). "Scenariul de fier" și "principiul epic al cinematografului" (Pudovkin). "Antinaturalismul artei cinematografice" după Arnheim. Încercări de definire a "mijloacelor expresive" ale artei filmului.	Prelegere, cu eventuale ilustrații și scurte vizionări de fragmente de film reprezentative.	3 ore
4. Serghei Eisenstein , "muntele-pumnul", "montajul aposteriori", "montajul de atracții", "montajul intelectual". "Principiul dinamic al cinematografului". Conceperea operei filmice ca proiect ingineresc, versus eveniment al spontaneității creatoare: paralelă Pudovkin-Eisenstein. Individualismul lui Pudovkin versus colectivismul lui Eisenstein în conceperea operei filmice.	Prelegere, cu eventuale ilustrații și scurte vizionări de fragmente de film reprezentative.	3 ore
5. Recapitulare	Discuții și dezbateri de sinteză	2

		ore
Bibliografie orientativă: 1. Guido Aristarco, Storia delle teorie del film, Einaudi, Torino (1951) (tradusă în portugheză, rusă etc.) 2. Guido ARISTARCO, Utopia cinematografică, București, Editura Meridiane, 1992 3. Marcel Martin, Limbajul cinematografic, Meridiane, 1981. 4. Rudolf Arnheim, Film as Art, University of California Press, Berkeley, 1967. 5. Bela Balazs, Arta filmului, Editura de Stat pentru Literatură și Artă, 1957. 6. David Bordwell, Kristin Thompson, Jeff Smith, Film Art: An introduction, McGraw-Hill (12th ed.), New York, 2019. 7. David Bordwell, On the History of Film Style, Harvard University Press, 1997. 8. Dumitru Carabă, Studii de tipologie filmică, Editura Fundației Pro, București, 2000; sau: 9. Dziga Vertov, Kino-Eye, University of California Press. 10. Henri Agel, Esthétique du Cinéma, P.U.F., Paris, 1957. 11. Eisenstein, Serghei M., Articole alese, Editura Cartea Rusă, București, 1957. 12. Serge Eisenstein, The film sense, Faber and Faber, London, 1949. 13. Serge Eisenstein, Film form, Dobson, London, 1951. 14. Sergei M. Eisenstein, Notes for a General History of Cinema, Edited by Naum Kleiman, Amsterdam Univ. Press 2016 15. Elie Faure, Funcția cinematografului, Editura Meridiane, București, 1971. 16. Kuleshov, Lev. Kuleshov on Film, translated and edited, with an introduction by Ronald Levaco. Berkeley: University of California Press, 1974. 17. Kuleshov, L.V. Kuleshov on Film: Writings, Berkeley, CA, University of California Press, 1974. 18. Kuleshov, L. V., and E. S. Khokhlova, Fifty Years in Films: Selected Works, Moscow, Raduga Publishers, 1987. 19. Lev Vladimirovich Kuleshov (Author), Ronald Levaco (Editor), Kuleshov on Film: Writings by Lev Kuleshov, First Edition, Univ of California Press, 1975. 20. Lev Kuleshov, Fundamentals of Film Direction, Moscow, 1941. 21. Vsevolod Pudovkin, Film Technique and Film Acting - The Cinema Writings of V.I. Pudovkin, Sims Press, 2008. 22. Vsevolod Pudovkin, Selected Essays, Seagull Books, 2006. 23. Jean Epstein: Écrits sur le cinéma, 1921-1953, tome 1-2, Publisher Seghers, Paris, 1974-75. 24. Siegfried Kracauer, From Caligari to Hitler: A Psychological History of the German Film, Princeton, 2019. 25. Siegfried Kracauer, Theory of Film: The Redemption of Physical Reality, Princeton Univ. Press, 1997. 26. Ervin Voiculescu (coord.), A șaptea artă. Scrieri despre arta filmului, Ed. Meridiane, București, 1966.		
8.2. Seminar (sem. I)	Metode	Nr. ore
1. În căutarea „esenței” Specificului cinematografului, ca artă în curs de formare. Pionierii Ricciotto Canudo, Louis Delluc, Hans Richter, Germaine Dullac, Léon Moussinac. Primele concepte definitorii, manifestele și alte scrieri care le-au impus. "Manifestul celor șapte arte" și "fotogenia" (Canudo); "ritm sau moarte" (Moussinac); "cinemagraful integral" (Germaine Dullac). Suprerealismul, dadaismul, cubismul, futurismul și alte mișcări ale avangărzii, care au contribuit la cristalizarea esteticii noii arte. Entuziasmul, mistica și utopismul primilor teoreticieni.	Discutarea, comentarea și exemplificarea conceptelor și teoriilor expuse la curs, pe fragmente de filme reprezentative. Comentarea lor scrisă sau orală la seminar.	3 ore
2. De la observațiile teoretice ale avangardei la legile montajului. Dziga Vertov și Lev Kuleșov. Primele teorii consistente. "Kinoki" din jurul lui Vertov, manifestele acestuia. Conceptul "kinoglaz" (cine-ochiul). "Regizorul-inginer" (Kuleșov)	Discutarea, comentarea și exemplificarea conceptelor și teoriilor expuse la curs, pe fragmente de filme reprezentative. Comentarea lor scrisă sau orală la seminar.	3 ore
3. Sistematizatorii Balazs și Vsevolod Pudovkin. Rudolf Arnheim ("teoreticianul fără mâini"). Concepte-cheie: "Foarfecele creator" (Balazs). "Montajul apriori" (Kuleșov, Pudovkin). "Scenariul de fier" și "principiul epic al cinematografului" (Pudovkin). "Antinaturalismul artei cinematografice" după Arnheim. Încercări de definire a "mijloacelor expresive" ale artei filmului.	Discutarea, comentarea și exemplificarea conceptelor și teoriilor expuse la curs, pe fragmente de filme reprezentative. Comentarea lor scrisă sau orală la seminar.	3 ore
4. Serghei Eisenstein "În pumnul", "montajul aposteriori", "montajul de atracții", "montajul intelectual". "Principiul dinamic al cinematografului". Conceperea operei filmice ca proiect ingineresc, versus eveniment al spontaneității creatoare: paralelă Pudovkin-Eisenstein. Individualismul lui Pudovkin versus colectivismul lui Eisenstein în conceperea operei filmice.	Discutarea, comentarea și exemplificarea conceptelor și teoriilor expuse la curs, pe fragmente de filme reprezentative. Comentarea lor scrisă sau orală la seminar.	3 ore

5. Recapitulare	Discutarea, comentarea și exemplificarea conceptelor și teoriilor expuse la curs, pe fragmente de filme reprezentative. Comentarea lor scrisa sau orala la seminar.	2 ore
-----------------	---	-------

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității ep asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programu

- Cursul oferă studenților competențe pentru a desfășura activități în domeniul filmului și audiovizualului, cât festivaliere.
- În măsura posibilităților, organizarea unor întâlniri cu profesioniști reprezentativi din domeniu.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4. Curs	Evaluare finală prin examen	Probă scrisă: scrierea unui eseu de teoria filmului, dintr-o perspectivă enunțată la examen, pe baza teoriilor și conceptelor expuse la curs.	70%
10.5 Seminar	Verificare pe parcurs	Scrierea unui scurt eseu pe marginea teoriilor și conceptelor expuse la curs. Implicare pe parcurs în dezbateri și activități didactice complementare	20% 10%

10.6 Standard minim de performanță obținerea notei minime cinci - 5 -)

- Capacitatea de a concepe, expune oral și redacta un text argumentativ, axat pe repere conceptuale din categoria celor studiate.
- prezența cel puțin la 75% din orele de curs și seminar.

Data completării	Semnătura titularului de curs: Conf. Univ. Elena Dulgheru	Semnătura titularului de seminar: Conf. Univ. Elena Dulgheru
Data avizării în departament		
	Semnătura director departament Pr. lect. univ. dr. Dragoș Ioan Șuşman 	